

DYREKTYWA KOMISJI 2001/58/WE

z dnia 27 lipca 2001 r.

zmieniająca po raz drugi dyrektywę 91/155/EWG określającą i ustanawiającą szczegółowe uzgodnienia dotyczące systemu szczególnych informacji o preparatach niebezpiecznych w związku z wykonaniem art. 14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 99/45/WE oraz odnosząca się do substancji niebezpiecznych w związku z wykonaniem art. 27 dyrektywy Rady 67/548/EWG (arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. odnoszącą się do zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych1, w szczególności jej art. 14,

uwzględniając dyrektywę Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych2, ostatnio zmienioną dyrektywą Komisji 2000/33/WE3, w szczególności jej art. 27,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 14 dyrektywy 1999/45/WE ustala, iż osoba odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu niektórych preparatów niebezpiecznych dostarcza jego arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa.

(2) Artykuł 27 dyrektywy 67/548/EWG ustala, iż osoba odpowiedzialna za wprowadzanie do obrotu substancji niebezpiecznych również ma obowiązek dostarczyć przyjmującemu arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa.

(3) Informacja zawarta w arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa jest przeznaczona przede wszystkim dla specjalistów i musi umożliwiać im podjęcie niezbędnych działań w celu ochrony zdrowia bezpieczeństwa i środowiska w miejscu pracy.

(4) Arkusze danych dotyczących bezpieczeństwa dla substancji niebezpiecznych, niektórych preparatów i ich zapasów muszą być zgodne z przepisami dyrektywy Komisji 91/155/EWG4, zmienionej dyrektywą 93/112/WE5.

(5) Artykuł 14 ust. 2.1 lit. b) dyrektywy 1999/45/WE wprowadza nowe wymagania, w stosunku do osób odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu preparatu, według których mają dostarczyć na prośbę specjalisty arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa zawierający stosowne informacje o preparatach niesklasyfikowanych jako niebezpieczne w rozumieniu art. 5, 6 i 7 dyrektywy 1999/45/WE, lecz zawierających stężenie jednostkowe 1 % wagowo dla preparatu niegazowego i 0,2 % objętościowo preparatu gazowego, w odniesieniu do jednej substancji zagrażającej zdrowiu lub środowisku lub jednej substancji, dla której istnieją we Wspólnocie dopuszczalne normy narażenia w miejscu pracy.

(6) Dyrektywa 1999/45/WE również wprowadza konieczność etykietowania preparatów pod względem ich szkodliwych skutków dla środowiska.

(7) Konieczna jest zatem zmiana dyrektywy 91/155/EWG, zgodnie z art. 14 ust. 2.3 dyrektywy 1999/45/WE przed dniem 30 lipca 2002 r.

(8) Artykuł 4 dyrektywy Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)6 zobowiązuje pracodawców do sprawdzania, czy niebezpieczne środki chemiczne występują w miejscu pracy oraz do oceny ryzyka zagrażającego bezpieczeństwu i zdrowiu pracowników wynikającego z obecności tych środków chemicznych, biorąc pod uwagę informacje podawane przez dostawcę w arkuszu danych

dotyczących bezpieczeństwa; w związku z tym stosowne jest zmienić Załącznik do dyrektywy 91/155/EWG.

(9) Ostatnio stosowane działania i przeprowadzone badania w Państwach Członkowskich wykazały, iż wiele arkuszy danych dotyczących bezpieczeństwa jest złej jakości i nie dostarcza wystarczających informacji użytkownikom; jednym ze sposobów poprawienia jakości arkuszy danych dotyczących bezpieczeństwa jest poprawa wskazówek dla wystawiających takie karty, wymienionych w Załączniku do dyrektywy 91/155/EWG; dlatego stosowne jest zmienić Załącznik do dyrektywy 91/155/EWG; Komisja oraz Państwa Członkowskie wezmą pod uwagę również inne sposoby poprawienia jakości arkuszy danych dotyczących bezpieczeństwa w przyszłości.

(10) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie są zgodne z opinią Komitetu ds. Dostosowania do Postępu Technicznego Dyrektyw w sprawie Usunięcia Barrier Technicznych w Handlu Substancjami i Preparatami Niebezpiecznymi ustanowionym zgodnie z art. 20 dyrektywy 1999/45/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 91/155/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1. W art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. a) Osoba odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu substancji chemicznej lub preparatu, bez względu na to, czy jest to producent, importer czy też dystrybutor, dostarcza odbiorcy, który jest specjalistą-użytkownikiem danych substancji bądź preparatów, arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa zawierający informacje określone w art. 3 oraz w Załączniku do niniejszej dyrektywy, jeśli dane substancje bądź preparaty zostały uznane za niebezpieczne zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG lub dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE*.

b) Osoba odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu preparatu, bez względu na to, czy jest to producent, importer czy też dystrybutor, dostarcza, na prośbę użytkownika-specjalisty, arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa zawierający wyczerpujące informacje określone w art. 3 oraz w Załączniku do niniejszej dyrektywy, jeśli preparat nie został sklasyfikowany jako niebezpieczny zgodnie z art. 5, 6 i 7 dyrektywy 1999/45/WE, które jednak zawierają jednostkowe stężenie 1 % wagowo dla preparatu niegazowego i 0,2 % objętościowo preparatów gazowych co najmniej jedną substancję stanowiącą zagrożenie dla zdrowia i środowiska lub jedną substancję, dla której istnieją wspólnotowe dopuszczalne normy narażenia na oddziaływanie środowiska pracy.

* Dz.U. L 200 z 30.7.1999, str. 1".

2. Załącznik określony w art. 3 zastępuje się Załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 30 lipca 2002 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa Członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne określone w ust. 1:

a) dla preparatów niewchodzących w zakres dyrektywy Rady 91/414/EWG⁷ dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin lub dyrektywy Rady 98/8/WE⁸ dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych od dnia 30 lipca 2002 r.;

b) oraz dla preparatów wchodzących w zakres dyrektywy 91/414/EWG lub dyrektywy 98/8/WE od dnia 30 lipca 2004 r.

3. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 lipca 2001 r.

W imieniu Komisji

Erkki LIIKANEN

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

"ZAŁĄCZNIK

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA ARKUSZY DANYCH DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA

Celem niniejszego Załącznika jest zapewnienie spójności oraz dokładności treści każdego z obowiązkowych zapisów wymienionych w art. 3, tak aby powstałe w ich wyniku arkusze danych dotyczących bezpieczeństwa umożliwiły korzystającym z nich użytkownikom specjalistom na zachowanie niezbędnych środków dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwem w miejscu pracy oraz ochrony środowiska.

Informacje zawarte w arkuszach danych dotyczących bezpieczeństwa mają spełniać warunki, wymienione w dyrektywie Rady 98/24/WE1 w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy. Arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa powinien, przede wszystkim, umożliwić pracodawcy ustalenie, czy jakiegokolwiek niebezpieczne czynniki chemiczne są obecne w miejscu pracy oraz ocenę zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, wynikającego z ich użycia.

Informacje te muszą być zapisane w sposób jasny i zwięzły. Arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa musi zostać przygotowany przez osobę kompetentną, która weźmie pod uwagę szczególne potrzeby użytkowników, na ile jest to wiadome. Osoby wprowadzające do obrotu substancje i preparaty muszą upewnić się, że osoby kompetentne zostały odpowiednio przeszkolone, włączając w to szkolenia dodatkowe.

W przypadku preparatów niesklasyfikowanych jako niebezpieczne, dla których jednak wymagany jest arkusz danych dotyczących bezpieczeństwa zgodnie z art. 14 ust. 2.1 lit. b) dyrektywy 1999/45/WE, do każdej z pozycji należy dołączyć odpowiednie informacje.

W niektórych przypadkach może okazać się konieczne podanie informacji uzupełniających, w związku z występowaniem szerokiej gamy właściwości substancji i preparatów. Jeśli w pozostałych przypadkach okazuje się, że informacje wynikające z niektórych właściwości są nieistotne albo że ich podanie jest technicznie niemożliwe, to wówczas należy to jasno oświadczyć. Należy podać informacje dotyczące każdej szkodliwej właściwości. Jeśli stwierdza się, że szczególne zagrożenie nie występuje, należy jasno rozróżnić sytuacje, w których nie ma danych potwierdzających ten fakt oraz kiedy istnieją wyniki badań potwierdzające brak zagrożenia.

Datę wydania arkusza danych dotyczących bezpieczeństwa należy umieścić na pierwszej stronie.

Jeżeli w arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa zostały wprowadzone zmiany, to powinny one być zaznaczone tak, aby przyciągnąć uwagę odbiorcy.

Uwaga

Arkusze danych dotyczących bezpieczeństwa są również wymagane dla niektórych specjalnych substancji i preparatów (np. metali w stanie stałym, sprężonych gazów itp.), wymienione w rozdziałach 8 i 9 załącznika VI do dyrektywy 67/548/EWG, dla których istnieją odstępstwa w etykietowaniu.

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/PREPARATU ORAZ FIRMY/PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikacja substancji lub preparatu

Nazwa stosowana w celu identyfikacji musi być identyczna z nazwą umieszczoną na etykiecie, jak określono w załączniku VI do dyrektywy 67/548/EWG.

Inne środki pozwalające na identyfikację mogą być również wskazane.

1.2. Wykorzystanie substancji/preparatów

Należy zaznaczyć zamierzone bądź proponowane przeznaczenie substancji lub preparatu zgodnie z dostępną wiedzą. W przypadku gdy istnieje wiele możliwości wykorzystania substancji/preparatu, należy wymienić wyłącznie najważniejsze lub najbardziej powszechne. Należy również dołączyć krótki opis faktycznego działania np. spowalniacz rozprzestrzeniania się płomienia, przeciwutleniacz itp.

1.3. Identyfikacja firmy/przedsiębiorstwa

Należy zidentyfikować osobę odpowiedzialną za wprowadzenie do obrotu we Wspólnocie substancji lub preparatu, bez względu na to, czy jest to producent, importer czy dystrybutor. Należy podać dokładny adres oraz numer telefonu danej osoby.

Dodatkowo, jeśli dana osoba nie znajduje się na terenie Państwa Członkowskiego, w którym substancja lub preparat zostają wprowadzane do obrotu, należy, w miarę możliwości, podać dokładny adres i numer telefonu osoby odpowiedzialnej na terenie danego Państwa Członkowskiego.

1.4. Numer alarmowy

Oprócz powyższych informacji należy również podać numer alarmowy do firmy lub odpowiednich urzędowych organów doradczych (może być to organ odpowiedzialny za informacje odnoszące się do ochrony zdrowia, określony w art. 17 dyrektywy 1999/45/WE).

2. SKŁAD/INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW

Podane informacje powinny pozwolić odbiorcy na łatwe rozpoznanie ryzyka, jakie niosą za sobą poszczególne składniki substancji lub preparatu. Niebezpieczeństwa związane z samym preparatem będą podane w pozycji 3.

2.1. Nie ma konieczności podawania pełnego składu (właściwości składników i ich stężenia), chociaż ogólny opis składników oraz ich stężenia może okazać się pomocny.

2.2. Dla preparatów sklasyfikowanych jako niebezpieczne, zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE, następujące substancje są wymienione, włącznie z ich dokładnymi stężeniami lub zakresem stężeń:

i) substancje stanowiące zagrożenie dla zdrowia lub środowiska, w rozumieniu dyrektywy 67/548/EWG, jeśli występują w stężeniu równym lub większym niż określone w tabeli zamieszczonej w art. 3 ust. 3 dyrektywy 1999/45/WE (chyba że w załączniku I do dyrektywy 67/548/EWG lub załączniku II, III lub V do dyrektywy 1999/45/WE podane są mniejsze wartości);

ii) oraz substancje, dla których istnieją wspólnotowe dopuszczalne normy narażenia w miejscu pracy, a nie zostały wymienione w i).

2.3. Dla preparatów niesklasyfikowanych jako niebezpieczne zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE następujące substancje są wymienione, włącznie z ich dokładnymi stężeniami lub zakresem stężeń, jeśli są obecne w stężeniu własnym, które jednak zawierają stężenie jednostkowe 1 % wagowo dla preparatów niegazowych i objętościowo dla preparatów gazowych 0,2 %:

- substancje stanowiące zagrożenie dla zdrowia bądź środowiska w rozumieniu dyrektywy 67/548/EWG2;

- oraz substancje, dla których występują wspólnotowe dopuszczalne normy narażenia w miejscu pracy.

2.4. Należy podać klasyfikację dla określonych powyżej substancji (zgodnie z art. 4 i 6 lub załącznikiem I do dyrektywy 67/548/EWG), w postaci symboli i oznaczeń ryzyka "R", które są im właściwe w zależności od stopnia fizykochemicznego zagrożenia dla zdrowia i środowiska. Oznaczenia ryzyka "R" nie muszą być zawsze zaznaczone, należy odnieść się do pozycji 16, gdzie znajduje się pełny opis każdego z istotnych oznaczeń ryzyka "R".

2.5. Należy podać nazwę oraz numer EINECS lub ELINCS powyższych substancji, zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG. Pomocne mogą okazać się również oznaczenie numeryczne CAS oraz nazwa IUPAC (jeśli dostępne). Dla substancji wymienionych pod nazwą własną, zgodnie z art. 15 dyrektywy 1999/45/WE lub przypisu do pkt 2.3 niniejszego Załącznika, dokładny symbol chemiczny nie jest wymagany.

2.6. Jeśli zgodnie z przepisami art. 15 dyrektywy 1999/45/WE lub przypisem do pkt 2.3 niniejszego Załącznika, nazwa niektórych substancji musi pozostać niejawna, ich właściwości chemiczne muszą zostać opisane w taki sposób aby zapewnić bezpieczeństwo jej użycia. Nazwa powinna być taka sama jak ta, która wywodzi się z powyższych procedur.

3. OCENA ZAGROZEŃ

Należy podać pełną klasyfikację substancji lub preparatu na podstawie zasad klasyfikacji zamieszczonych w dyrektywie 67/548/EWG lub 1999/45/WE. Należy jasno i zwięźle wykazać zagrożenia dla człowieka i środowiska, jakie niesie ze sobą wykorzystanie substancji.

Należy odróżnić preparaty sklasyfikowane jako niebezpieczne od tych niesklasyfikowanych jako niebezpieczne zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE.

Należy opisać najważniejsze skutki niekorzystnego fizykochemicznego wpływu na zdrowie człowieka i środowisko oraz objawy wynikające ze stosowania lub niewłaściwego użycia substancji lub preparatów, które należy roztropnie przewidzieć.

Konieczne może okazać się opisanie również innych zagrożeń takich jak zapylenie, działania duszące, zamrażanie lub wpływu na środowisko, jak np. zagrożenia dla organizmów żyjących w ziemi itp., które nie podlegają żadnej z klasyfikacji, jednak mogą mieć wpływ na całkowitą ocenę zagrożeń materiału.

Informacje wykazane na etykiecie powinny zostać zamieszczone w pozycji 15.

4. PIERWSZA POMOC

Należy opisać sposoby udzielania pierwszej pomocy.

Należy wyszczególnić, czy będzie konieczna natychmiastowa pomoc lekarska.

Informacje dotyczące pierwszej pomocy muszą być krótkie i łatwe do zrozumienia przez poszkodowanego, osoby postronne i osoby udzielające pierwszej pomocy. Objawy i skutki należy przedstawić również w formie krótkiego opisu. Instrukcje powinny wskazywać, co należy robić w razie wypadku i w przypadku gdy istnieje możliwość wystąpienia opóźnionych objawów po narażeniu.

Należy przewidzieć dalszy podział informacji w różnych podpozycjach w zależności od różnych dróg narażenia, tzn. przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i oczami, przez spożycie.

Należy określić, czy konieczna lub pożądana jest interwencja lekarza.

Dla niektórych substancji lub preparatów ważne może być podkreślenie, czy w miejscu pracy muszą znajdować się specjalne środki zaradcze, umożliwiające specjalistyczne i natychmiastowe działanie.

5. OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

Należy podać zasady walki z pożarem wywołanym przez substancję/preparat lub wywołanym w jego pobliżu, określając:

- stosowne środki gaśnicze,
- środki gaśnicze, których nie wolno użyć ze względów bezpieczeństwa,
- szczególne zagrożenia związane z narażeniem na substancję/preparat, produkty spalania, produkty gazowe.
- specjalne wyposażenie ochronne dla osób walczących z pożarem.

6. ŚRODKI ZAPOBIEGANIA PRZYPADKOWEMU UWOLNIENIU

W zależności od właściwości substancji lub preparatu, należy podać informacje dotyczące:

- indywidualnych środków ostrożności, takich jak:

usunięcie źródeł zapłonu, zapewnienie wystarczającej wentylacji/ochrony dróg oddechowych, kontroli zapylenia, zapobieganie kontaktom ze skórą i oczami,

- środków ochrony środowiska takich jak:

zabezpieczenie przed dostępem do urządzeń odprowadzania wód deszczowych, do gleby, wód powierzchniowych i wód gruntowych, w razie konieczności możliwość zaalarmowania sąsiedztwa,

- metod oczyszczania takich jak:

używanie materiałów chłonnych (np. piasku, ziemi okrzemkowej, spoiw kwaśnych, spoiw uniwersalnych, trocin itd.), eliminacja gazów/dymu za pomocą wody, rozcieńczania).

Należy również wziąć pod uwagę potrzebę wskazówek takich jak: "nie używać, neutralizować...".

Uwaga

W razie potrzeby należy odnieść się do pozycji 8 i 13.

7. POSTĘPOWANIE I SKŁADOWANIE

Uwaga

Informacje zawarte w tej sekcji odnoszą się do ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska naturalnego. Ich celem jest pomoc pracodawcy przy ustalaniu procedur pracy i środków organizacyjnych zgodnych z art. 5 dyrektywy 98/24/WE.

7.1. Postępowanie

Przy obchodzeniu się z towarami należy zachować środki ostrożności, w szczególności środki natury technicznej, takie jak: obudowa bezpieczeństwa, punktowa i ogólna wentylacja, środki zapobiegające uwalnianiu się aerozoli i pyłów, powstawaniu ognia, stosowania środków ochrony środowiska naturalnego (np. używanie filtrów lub płuczek węzowych na wentylacji wyciągowej, wykorzystywanie substancji w na terenach zamkniętych, zastosowanie środków do zbierania i usuwania rozlewów itp.) oraz wszelkich wymogów szczególnych lub zasad związanych z daną substancją lub preparatem (np. procedur i sprzętów zakazanych lub polecanych). Jeśli to możliwe, należy również zamieścić krótki opis.

7.2. Składowanie

Należy określić warunki zapewniające bezpieczne składowanie, takie jak: szczególne projektowanie pomieszczeń lub naczyń do składowania (włączając ściany retencyjne i wentylację), nieodpowiednie materiały, warunki składowania (ograniczenie/zakres temperatur i nawilżenia, oświetlenie, gaz obojętny itp.) specjalne urządzenia elektryczne oraz zapobieganie powstawaniu elektryczności statycznej.

Jeśli to konieczne, należy podać odpowiednio graniczne ilości towarów, które mają być magazynowane. W szczególności określić wszystkie szczególne dane, takie jak typ materiału wykorzystanego w opakowaniu/pojemnikach substancji lub preparatu.

7.3. Szczególne przeznaczenie

Dla końcowych produktów szczególnego przeznaczenia wskazówki muszą dotyczyć przede wszystkim zastosowania produktu, być szczegółowe i użyteczne. Jeśli to możliwe, należy zamieścić odniesienie, dla jakiej gałęzi przemysłu - lub sektora - mają szczególne przeznaczenie.

8. ŚRODKI ZMNIEJSZENIA NARAŻENIA NA DZIAŁANIE/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Wartości dopuszczalnych norm narażenia na działanie

Należy określić bieżące parametry podlegające kontroli, takie jak wartości dopuszczalnych norm narażenia na działanie w miejscu pracy i/lub dopuszczalne wartości biologiczne. Wartości te należy udostępnić Państwowemu Członkowskim w przypadku gdy substancja lub preparat zostają wprowadzone do obrotu. Należy zamieścić informacje dotyczące bieżących procedur monitorowania.

Dla preparatów ważne są dane dotyczące wartości dla tych substancji składowych, które muszą zostać wymienione w arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa zgodnie z pozycją 2.

8.2. Środki zmniejszenia narażenia na działanie w miejscu pracy

Do celów niniejszego dokumentu pojęcie środków zmniejszających narażenie na działanie oznacza zapewnienie pełnej gamy środków ostrożności, jakie należy podjąć w czasie stosowania substancji/preparatu, tak aby narażenie pracowników ograniczyć do minimum.

8.2.1. Środki zmniejszające narażenie na działanie

Niniejsze informacje będą brane pod uwagę przez pracodawcę przy ocenie ryzyka zdrowia i bezpieczeństwa swoich pracowników podczas użytkowania substancji lub preparatu na mocy art. 4 dyrektywy 98/24/WE, według której wymagana jest kontrola odpowiednich procedur i techniki pracy, wykorzystanie odpowiedniego sprzętu i materiałów, zastosowanie środków ochrony zbiorowej u źródła, jak również wykorzystanie środków ochrony indywidualnej takich jak sprzęt do ochrony indywidualnej. Dlatego też należy zamieścić wyczerpujące informacje dotyczące powyższych środków, aby umożliwić pracodawcy dokładną ocenę ryzyka na podstawie art. 4 dyrektywy 98/24/WE. Niniejsze informacje będą uzupełnieniem informacji już zamieszczonych w pozycji 7.1.

Jeżeli konieczna jest ochrona indywidualna, należy wskazać rodzaj wyposażenia mającego zapewnić odpowiednią ochronę. Należy wziąć pod uwagę przepisy dyrektywy Rady 89/686/EWG3 oraz odnieść się do odpowiednich norm CEN:

8.2.1.1. Ochrona dróg oddechowych

Dla niebezpiecznych gazów, oparów lub pyłów należy określić rodzaj wyposażenia ochronnego, jaki należy zastosować, jak na przykład automatyczny aparat oddechowy, odpowiednie maski i filtry.

8.2.1.2. Ochrona rąk

Należy jasno określić rodzaj rękawic, które należy założyć przy pracy z substancją lub preparatem, a także:

- rodzaj materiału, z którego mają być zrobione
- czas, po jakim może nastąpić zużycie materiału rękawic, w odniesieniu do czasu i powierzchni narażenia skóry na oddziaływanie preparatu.

Jeśli okaże się to konieczne, należy określić wszystkie dodatkowe środki ochronne rąk.

8.2.1.3. Ochrona oczu

Należy określić rodzaj wymaganego wyposażenia do ochrony oczu, jak na przykład szkła ochronne, okulary ochronne, osłony na twarz.

8.2.1.4. Ochrona skóry

Jeśli konieczna jest ochrona innej części ciała niż ręce, należy dokładnie określić typ sprzętu ochronnego, jaki należy wykorzystać, np.: fartuch, specjalne obuwie, strój ochronny. Jeśli to konieczne, należy określić wszelkie dodatkowe środki ochrony skóry oraz środki higieny.

8.2.2. Środki zmniejszenia narażenia na oddziaływanie środowiska

Należy określić informacje konieczne pracodawcy do wypełnienia zobowiązań zawartych we wspólnotowych przepisach ochrony środowiska.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Aby zapewnić odpowiednie środki kontroli, należy dostarczyć wszystkich istotnych informacji dotyczących substancji lub preparatu, szczególnie informacje wymienione w pozycji 9.2.

9.1. Informacje ogólne

Wygląd

Należy określić stan fizyczny (ciało stałe, ciecz, gaz) oraz kolor substancji lub preparatu.

Zapach

Jeśli zapach jest wyczuwalny, należy go krótko opisać.

9.2. Istotne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska

pH

Należy określić wskaźnik pH substancji/preparatu w postaci, w jakiej jest dostarczany, lub jego roztworu wodnego; w tym ostatnim przypadku należy określić stężenie.

Temperatura wrzenia/zakres temperatur wrzenia:

Temperatura zapłonu:

Łatwopalność (ciało stałe, gaz):

Właściwości wybuchowe:

Zdolność utleniania:

Prężność pary:

Gęstość względna:

Rozpuszczalność:

- rozpuszczalność w wodzie:

- rozpuszczalność w tłuszczach (rozpuszczalnik - należy określić olej):

Stała podziału: n-oktanol/woda:

Lepkość:

Zagęszczenie oparów:

Szybkość odparowywania:

9.3. Inne informacje

Należy określić wszelkie inne parametry bezpieczeństwa, takie jak: mieszalność, przewodność elektryczna, temperatura topnienia/zakres temperatur topnienia, grupa gazów (użyteczne dla Parlamentu Europejskiego i celów dyrektywy Rady 94/9/WE)⁴, temperatura samozapłonu itp.

Uwaga 1

Powyższe właściwości winny być ustalone zgodnie z wytycznymi części A załącznika V do dyrektywy 67/548/EWG lub innych porównywalnych metod.

Uwaga 2

Informacje podane dla preparatów winny dotyczyć właściwości samego preparatu. Jednakże jeśli podane jest, iż dane ryzyko nie występuje, należy dokładnie rozróżnić przypadki, w których nie ma dostępnych informacji dla wydającego ocenę a tymi, w których istnieją negatywne wyniki testów. Jeśli uważa się za stosowne podanie informacji o właściwościach poszczególnych składników, należy dokładnie określić, czego dotyczą dane.

10. TRWAŁOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Należy określić trwałość substancji lub preparatu oraz możliwość wejścia w niebezpieczne reakcje, przy wykorzystaniu w sprzyjających warunkach lub po uwolnieniu do środowiska naturalnego.

10.1. Warunki, których należy unikać

Należy wymienić warunki, takie jak: temperatura, ciśnienie, światło, wstrząśnięcie itp., które mogą wywołać niebezpieczne reakcje. Jeśli to możliwe, należy podać krótki opis.

10.2. Substancje, których należy unikać

Należy wymienić substancje, takie jak: woda, powietrze, kwasy, zasady, środki utleniające i wszelkie inne substancje specyficzne, mogące wywołać niebezpieczne reakcje. Jeśli to możliwe, należy podać krótki opis.

10.3. Niebezpieczne produkty rozkładu

Należy wymienić niebezpieczne substancje wytwarzane w niebezpiecznych ilościach podczas rozkładu.

Uwaga

Należy szczególnie uwzględnić:

- potrzebę występowania utrwalaczy,
- możliwość wystąpienia niebezpiecznych reakcji egzotermicznych,
- zapewnienie bezpieczeństwa, jeśli nastąpi jakakolwiek zmiana w wyglądzie fizycznym substancji lub preparatu,
- niebezpieczne produkty rozkładu, powstałe podczas kontaktu z wodą,
- możliwość rozkładu w produkty nietrwałe.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

W sekcji tej należy umieścić zwięzły i mimo wszystko pełny i zrozumiały opis różnego rodzaju efektów toksykologicznych (dla zdrowia), które mogą wystąpić przy zetknięciu użytkownika z substancją lub preparatem.

Należy podać skutki kontaktu z substancją lub preparatem niebezpieczne dla zdrowia, oparte na doświadczeniach lub będące wynikiem przeprowadzonych badań naukowych. Należy podać informacje dotyczące różnych dróg narażenia (przez drogi oddechowe, spożycie, w kontakcie ze skórą i oczami) oraz opisać objawy związane z właściwościami fizycznymi, chemicznymi i toksykologicznymi.

Należy wymienić znane skutki występujące bezpośrednio po kontakcie i z opóźnieniem, jak również trwale skutki krótkotrwałego lub długotrwałego narażenia, na przykład: uczulenie, uśpienie, działania rakotwórcze, mutagenne, toksyczność reprodukcyjna (toksyczność rozwojowa, płodność).

Uwzględniając informacje podane już w pkt 2 "Skład/informacja o składnikach", może zaistnieć potrzeba wymienienia szczególnych skutków, jakie mogą wywołać dla zdrowia niektóre składniki obecne w preparatach.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Należy opisać możliwy wpływ, zachowanie, zagrożenia dla środowiska związane z substancją lub preparatem, które przedostały się do powietrza, wody i/lub gleby. Jeśli to możliwe należy przedstawić odpowiednie wyniki badań (np. LC50 1 mg/l).

Należy opisać najważniejsze właściwości mogące mieć wpływ na środowisko naturalne w związku z charakterem substancji lub preparatu lub też możliwymi sposobami ich wykorzystania. Tego samego rodzaju informacje należy podać w odniesieniu do produktów niebezpiecznych powstałych w wyniku rozkładu substancji i preparatów. Do najważniejszych należą:

12.1. Ekotoksyczność

Należy zamieścić istotne dostępne dane dotyczące toksyczności wodnej, ostre i chroniczne dla ryb, dafni, alg oraz innych roślin wodnych. Dodatkowo należy zamieścić dane dotyczące toksyczności dla mikroorganizmów i makroorganizmów glebowych oraz innych organizmach istotnych dla środowiska, takich jak ptaki, pszczoły i rośliny. W przypadku gdy substancja lub preparat posiada właściwości hamujące działalność mikroorganizmów i makroorganizmów, należy wspomnieć o możliwych związkach z tym skutkach dla oczyszczalni ścieków.

12.2. Mobilność

Zdolność substancji lub poszczególnych składników preparatu⁵, jeśli zostaną uwolnione do środowiska naturalnego, do przedostania się do wód gruntowych lub dalej od miejsca uwolnienia.

Istotne dane mogą zawierać:

- znane lub przewidywane przedostawanie się do przedziałów środowiska,

- napięcie powierzchniowe,
- absorpcja/desorpcja

Informacje dotyczące innych właściwości fizykochemicznych znajdują się w pozycji 9.

12.3. Trwałość i rozkład

Zdolność substancji lub poszczególnych składników preparatu⁵ do rozkładu przy sprzyjających warunkach środowiska, poprzez rozkład biologiczny lub też inny proces taki jak utlenianie czy hydroliza. Jeśli to możliwe, należy zaznaczyć okres połowicznego rozkładu. Należy też wspomnieć o zdolności substancji lub poszczególnych składników preparatu⁵ do rozkładu w warunkach oczyszczalni ścieków.

12.4. Potencjał bioakumulacyjny

Potencjał substancji lub poszczególnych składników preparatu⁵ do kumulowania w żywych organizmach i przechodzenie przez ich łańcuch pokarmowy, w odniesieniu do Kow i BCF, jeśli są dostępne.

12.5. Inne niesprzyjające czynniki

Jeśli to możliwe, należy zamieścić informacje dotyczące wszelkich innych niesprzyjających czynników, mających wpływ na środowisko naturalne, np. możliwość zubożenia ozonu, możliwość fotochemicznego wytwarzania ozonu i/lub możliwość ocieplenia globalnego.

Uwagi

Należy upewnić się, czy informacje istotne dla środowiska naturalnego zapisane są w innych pozycjach na arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa, w szczególności uwagi dotyczące kontrolowanego uwalniania, środków, które należy powziąć przy przypadkowym uwolnieniu do środowiska, przemieszczania i usuwania, zamieszczonych w pozycjach 6, 7, 13, 14 i 15.

13. UWAGI DOTYCZĄCE UNIESZKODLIWIENIA

Jeśli unieszkodliwienie substancji lub preparatu (nadmiaru lub odpadów związanych z ich użyciem) może stanowić zagrożenie, należy podać opis tych pozostałości i ich bezpiecznego wykorzystania.

Należy określić odpowiednie metody unieszkodliwiania zarówno substancji lub preparatu, jak i wszelkich skażonych opakowań (spalanie, recykling, zakopywanie w ziemi itp.)

Uwaga

Należy odnieść się do wszelkich odpowiednich przepisów wspólnotowych odnoszących się do odpadów. Jeśli ich brak, należy przypomnieć użytkownikowi, iż w podobnej sytuacji obowiązują przepisy krajowe bądź regionalne.

14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Należy określić wszelkie środki bezpieczeństwa, o jakich musi być poinformowany użytkownik lub których musi przestrzegać, w odniesieniu do transportu zarówno na swoim terytorium, jak i poza nim.

Jeśli to konieczne, należy podać informacje dotyczące klasyfikacji transportu dla każdego z trzech grup przepisów: IMDG (morskiego), ADR (drogowego, dyrektywa Rady 94/55/WE⁶), RID (kolejowego, dyrektywa Rady 96/49/WE⁷), ICAO/IATA (powietrznego). Informacje mogą zawierać między innymi:

- numer NZ,
- klasę,
- właściwą nazwę przewoźnika
- grupę pakującą,
- zanieczyszczenia morskie,
- inne istotne informacje

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW

Należy podać informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska, wyszczególnione na oznakowaniu zgodnie z dyrektywami 67/548/EWG i 99/45/WE.

Jeśli substancja lub preparat objęte arkuszem danych dotyczących bezpieczeństwa są przedmiotem przepisów szczególnych, szczególnie w odniesieniu do ochrony użytkownika i środowiska naturalnego na poziomie wspólnotowym (np. ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu i wykorzystywaniu określone w dyrektywie Rady 76/769/EWG⁸) to te przepisy w miarę możliwości muszą zostać wyszczególnione.

Należy również wspomnieć, jeśli to możliwe, o przepisach prawa krajowego, które uzupełniają te przepisy, oraz wszelkich innych przepisach krajowych, które mogą być istotne.

16. INNE INFORMACJE

Należy zamieścić wszelkie inne informacje, które dostawca uważa za istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska naturalnego, jak na przykład:

- wykaz odpowiednich oznaczeń ryzyka "R". Należy zamieścić pełny tekst wszystkich oznaczeń ryzyka zamieszczonych w pozycjach 2 i 3 arkusza danych dotyczących bezpieczeństwa,
- wskazówki dotyczące szkolenia,
- zalecane ograniczenia w użytkowaniu (np. nieoficjalne zalecenia dostawcy)
- dalsze informacje (pisemne odniesienia i/lub punkt kontaktowy),
- źródła kluczowych danych wykorzystanych do wypełnienia arkusza danych dotyczących bezpieczeństwa,
- jeśli arkusza danych dotyczących bezpieczeństwa nanoszone są poprawki należy jasno określić, które informacje zostały dodane, pominięte, zmienione (chyba że mowa o tym w innej części)".

1 Dz.U. L 200 z 30.7.1999, str. 1.

2 Dz.U. 196 z 16.8.1967, str. 1.

3 Dz.U. L 136 z 8.6.2000, str. 90.

4 Dz.U. L 76 z 22.3.1991, str. 35.

5 Dz.U. L 314 z 16.12.1993, str. 38.

6 Dz.U. L 131 z 5.5.1998, str. 11.

7 Dz.U. L 230 z 19.8.1991, str. 1.

8 Dz.U. L 123 z 24.4.1998, str. 1.

1 Dz.U. L 131 z 5.5.1998, str. 11.

2 W przypadku gdy osoba odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu preparatu może wykazać, iż ujawnienie w arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa składu chemicznego substancji, która została uznana za:

- wywołującą podrażnienia z wyjątkiem przypisanych R41 lub wywołującą podrażnienia w połączeniu z jednym lub więcej czynnikami wymienionymi w pkt 2.3.4 art. 10 dyrektywy 1999/45/WE,

- lub szkodliwą w połączeniu z jednym bądź więcej czynnikami wymienionymi w pkt 2.3.4 art. 10 dyrektywy 1999/45/WE, bądź samodzielnie może mieć skutek śmiertelny,

narazi na ryzyko poufny charakter jej właściwości, może, zgodnie z przepisami części B załącznika VI do dyrektywy 1999/45/WE, powoływać się na tę substancję albo poprzez nazwę, która określa najważniejsze zawarte grupy chemiczne lub też poprzez nazwę alternatywną.

3 Dz.U. L 399 z 30.12.1989, str. 18.

4 Dz.U. L 100 z 19.4.1994, str. 1.

5 Niniejsze informacje nie mogą być zamieszczane przy preparatach ze względu na właściwości substancji. Dlatego należy je zamieszczać, gdy to możliwe, dla każdej substancji składowej preparatu, która musi być zawarta w arkuszu danych dotyczących bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami pozycji 2 niniejszego Załącznika.

6 Dz.U. L 319 z 12.12.1994, str. 7.

7 Dz.U. L 235 z 17.9.1996, str. 25.

8 Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 201.